

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Ortografia „Progresului”.

de N. St. Sculici.

(Fine).

Astăzi numai acele popoare au drept la viață cari muncesc și luptă. Astăzi nimeni nu te întreabă din ce neam te tragî.

Cam pe la anul 1881 Academia Română, a adus un fel de ortografie, în care se zice, că trebuie să se scrie sânge, căne etc. cu a și circumflex=â, fiindcă cuvintele acestea vin dela latinescul sanquis, inis și canis is; rîs ar fi să-l scriem cu i și circumflex fiindcă vine dela lat. risus ș. a. m. d. Va să zică și aceasta era un fel de ortografie etimologică, dar mai simplă, decît a latiniștilor. Se înțelege că nici cu ortografia asta nu s'a mulțumit publicul, și fiecare scria cum îl tăie capul. În România scriau și scriu literații cu ortografia curat fonetică, care zice să scriu dupăcum vorbești, și pe â, ê, î, îl scriu numai cu i și circumflex=i, iar pentru â, ă scriu numai a cu semicerc ă, și alte cîteva schimbări. În felul acesta scrii mai repede, cruți timpul, ușurezi și străinului și îndeosebi poporului, mulțimei, care n'a fost prin școli mai mari, decî n'are de unde să știe, că vorba noastră se derivă din limba latină. Aceasta este și ortografia „Progresului”, care ca „progres” nu se poate supune zăvoarelor oficialității!

În anul 1904 Academia Română, a fost silită să schimbe din nou ortografia și era pe-acî pe-acî să o adopteze pe cea curat

fonetică, — dar vre-o cîțiva membrii s'au opus. Au simplificat-o dar cît privește originea cuvintelor răs, rîpă, rîu, scrise cu â, e destul de învederat, c'ar fi mai bine să se scrie cu î. Dar regula zice: În corpul cuvintelor se scrie â, înaintea cuvintelor, și la unele verbe infinitivul se scrie cu î d. e. rîpă, înnaite, a hotări etc. Peste cîțiva ani vom avea chiar din partea Academiei acceptată ortografia curat fonetică, și atunci spre necazul celorce nu pot suferi să se scrie român sau român, se va scrie așa, și poate și de pe frontispiciul Academiei se va șterge â, înlocuindu-l ori cu î, ori cu ă: Academia Română, cum scrie „Progresul”, ai căruî cititori se vor obicinui și ei cu î, ca șicum din moși-strămoși s'ar fi scris tot numai cu î, căci „omu-i robu' îndătînării”...

Dar vor zice unii: știm că mai sînt alte neamuri, cari au un fel de ortografie etimologică cu mult mai grea decît a noastră: Francezii și Englezii. De ce nu o simplifică și ei?

Ei nu pot să o schimbe cu una cu două, pentrucă afîta literatură și știință au tipărit în această ortografie, încît pentru viitoarele generații ar trebui miî și miî de cărți tipărite în altă ortografie nouă. La ei s'ar zgudui tot edificiul cultural.*

Noi tocmai prin aceia că ținem atît de mult la cuvîntul Român scris cu a, dovedim frică și neîncredere, față de originea

* E vorba, că și aceste popoare caută să-și simplifice ortografia.

noastră latină, cînd ei deja ne-o cred, afară de unii nesocotiți.

Vedem, că lupta pentru existență devine tot mai îndirjită. Timpul devine tot mai scump, și omul caută ca în puține cuvinte, — în timp scurt — să vorbiască mult și cuprinzător. Limba caută să facă economie de timp, și se schimbă și ea cu poporul și cu toate lucrurile din lume. Strămoșii noștri ziceau la domn, dominus. Noi l-am prescurtat în 4 litere pe dominus. Dar și domn i-se pare poporului, cam prea lung, și soldatul din România, cînd salută, zice: „Să trăiți don major!” Și cine știe dacă mai tîrziu nu se introduce această scurtare și în limba literară! Așa dar nici cuvîntul Romanus n'a putut să rămînă așa, ci us dela sfîrșit s'a dus în decursul vieții amărite a poporului nostru, și fiind în contact cu Slavii, s'a mai întunecat întocmai ca și un monument de marmură din vremuri apuse, măî înnegrit, măî ros de ploae și de alte elemente distrugătoare.

Încă ceva despre limbă.

Filologul Cihac, susținea, că în limba română sînt partea cea mai mare cuvinte slave, apoi turcești, grecești și ungurești, și numai o mică parte, latine. La acestea marele Hașdeu a respuns, că dacă Cihac ține atît de mult la aceasta, îi va aduce o poezie populară română, nu din România proprie, ori din Ardeal sau din Bucovina, ci din Dobrugea care numai din 1878 a fost alipită la Regatul Român, și unde elementul străin a fost în preponderanță. În poezia

Foiță originală.

Poezia populară română

Partea I. Lirica.

Bocetele românești de Dr. Iosif Popovici.

Cea mai puternică liră populară o găsim în bocete. Bocetele române nu sînt înșirări de salutări celor morți prin ajutorul mortului de nou, ci creațiuni alegiace din sentimentele legate de mort, condiționate de tradiția datinilor, parte autohtone, parte împrumutate dela vecini. A boci morții e o datină foarte veche. O întîlnim la vechii Ovrefi¹⁾, la Grecii lui Homer²⁾, precum și la cei de azi, la Romanii³⁾, la Germanii⁴⁾, la Slavii⁵⁾ și chiar la Maghiarii⁶⁾.

Cum vedem atît strămoșii cît și vecinii noștri s'au cîntat și s'au plîns după morți. Bocetele se mai numesc românește și cîntece dela morți. În special literatura populară românească poate deosebi două specii de cîntece dela morți, ș'anume: 1. cîntecele făcute de dieci, cf. colecțiunea lui Pop Reteganul, partea I-a, cari după toată probabilitatea nu sînt

decît cîntece inventate de dieci sub influința troparelor, sedelnelor, podobiilor și fericirilor ceremoniilor sacrale ale pogrebaniiei sau înmormîntării rituale, și 2. cîntecele dictate de musa populară, călăuzită de jalea, dorul și focul celor re-mași după mort. Viața afectivă populară a fost în lira dragostii scuturată momentan, mișcările ei s'au dezlegat de obicei în himenee plăcute, ori s'au descărcat în blăstăme alinătoare, dacă nu ușurătoare. Perderea pentru totdeauna a unui iubit, care a contribuit mult la plăcerea sau fericirea noastră, e cîntată pe coarde cu glasuri mai adînci, a căror rezonanță ne clatină și zgudue din temelii sufletul și corpul. În dragostea noastră știm cauzele și cunoaștem efectele, lecurile ni-le dă terapia experienței. Dincoaci însă vedem efectele morții; nu cunoaștem nici cauzele, dar nici terapia vindecării. Metaphizica și credința poporului român scaldă abia în amintirile vremilor trecute suferințele noastre, ear mingăerea noastră ajunge un joc de memorie. Și cînd mortul

Capucat
De a scăpat
Tot pe valea
Cu jalea
Și pe dealu cu doru,

Pop Reteg. p. 149.

atunci nu știu, zău,

Fi-va 'n stare oare cine
Jelea să m-o potolească
Durerea să m-o lipsească?

Pop-Reteganul p. 123.

căci:

Cînd m-apropiaî d-obor
Și văzuî steag negrișor
Am vrut să pognesc de dor,

Pop-Reteganul p. 125.

înzădar se sfătuește sufletul; dorul și jalea nu cunosc sfaturi în astfel de împrejurări și bocirea se sfîrșește categoric:

Și de văd că nu-î veni
Inima-'n min' o pocni,
Ochiî mi s'or paingini,
Obrazu m-o gălfezi,
Glasu-mî că să va slăbi
Și de doru-ți m-oî topi.

Pop-Reteganul p. 126.

Tot acele fenomene calitative ca și în dragoste, lacrimile împăinginesc ochii, fața se gălfezește, glasul se slăbește, va să zică o slăbire organică generală, cauzată de o durere sufletească, pe care nici o psyhothérapie nu e în stare s-o vindice așa ușor. Psihologia perderii însă are totuși cuvinte de speranță, de mingăere și lea-

aceia nu era nici un cuvânt străin de altă origine, ci numai cuvinte latine. Atunci l-a provocat pe Cihac să-î arăte și el o poezie populară română, unde toate cuvintele să fie de origine slavă. Și Cihac n'a mai zis nici cîrc! De aici a dedus Hașdeu așa-numita „circulație a cuvintelor”. Anume că cuvintele sînt ca banii, zicînd, că în limba noastră cuvintele latine sînt ca crișarii, cari zilnic sînt în circulație, ajungînd și în buzunarul celui mai sărac om. Astfel și cuvintele de origine latină sînt în continuu în vorbire, în graiul românesc. Pe cînd cuvintele slave, grecești etc. sînt ca bancnotele de 10, 100 și 1000 de fl. pe cari rar le vezi în ochi. Ce lucru minunat!

Avînd o astfel de limbă frumoasă și dulce, ca și dulcele soare al Romei. Te cuprinde o mîndrie, o pietate, față de moștrămoșii — noștri, cari și-au dat viața, însă limba — nu!

CORESPONDENȚE.

Brad, 5/18. Ianuar 1908.

Onorată Redacțiune,

Am avut fericirea de a primi cîțiva numerii (1-8) din „Progresul”.

Cu plăcere am citit prin el unele și altele. Îndeosebi îmi căuza plăcere dezvoltarea lui. Fiecare Nr. dovedea *progres* față de cel premergător.

Dreptăcia mă hotărîsem a-î face loc de cinste în casa mea între celelalte ziare. În urma avizului repetit, că oricine a primit 2-3 numerii și nu i-a returnat, e obligat să plătească abonamentul. Începusem a mă împrietini și cu această îndatorire. Așteptam numai *prima lună*, să vă achit abonamentul și să vă rog a mă primi și pe mine între conlucrătorii din jurul „Progresului”. Neplăcut m'a surprins însă, cînd deodată observ, că „Progresul” nu-mi mai sosește. Dreptăcia, scuzați că așa tîrziu, vin a vă ruga, să binevoiiți a-mi trimite „Progresul” dela Nr. 1, decînd a început să apară!

Și pe cîntîmî va permite timpul, Vă voi trimite și eu din cînd în cînd cîte ceva, ce voi afla de potrivit pentru „Progresul”.

Dupăcum cunosc din depărtare referințele DV., presupun, că „Progresul” este expresiunea tuturor frunțașilor din Oravița și jur, în frunte cu distinsul bărbat Ilie Trăilă, adv. și director la „Oraviciana”. Îl socotesc apoi de o urmare firească a evoluției DV. din anii din urmă. Am observat adevărat, că unde *Societatea pentru crearea unui fond de teatru român*, ori *Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român*

străbat și își țin adunările lor generale, — acolo indivizii noștri răzleți revin la gîndiri mai serioase, se conving că în unire, armonie, și muncă, stă puterea, viața; și strînși într'un corp organic, dau semne de evoluție, care dovedește „progres” în dezvoltarea, și viața noastră națională.

Deci, dacă presupunerea mea e bazată, Vă rog: fiți totdeauna un trup și un suflet; fiți conduși de același gînd și de aceeași simțire; nizuiți să vă consolidați în toate și să consolidați toate întreprinderile DV! Atunci „Progresul” nu va rămînea o ficțiune, ori un stîndard, sub care nu se află nimeni, ci va fi un *simbol sacru*, care ne va deștepta și înălța într'una.

Nu trebuie să ne fie scopul suprem: banul cel rotund, — ci deșteptarea minții, cultivarea simțimentelor de dragoste reciprocă, creșterea plăcerii de a munci și câștiga ce avem — și dăne-vă Dumnezeu toate comorile materiale, trecătoare, ce vor deveni netrecătoare pentru noi și urmașii noștri, dacă vom înțelege suflarea vremii: *să ne luminăm și să ne înfrățim într'un gînd, într'o simțire!*

Doamne ajută să înțelegem odată pe fabulistul bănățean, pe tata Cichindeal!

Salut frățesc!

Dr. P. Oprișa,
director gimn.

Adunarea generală a institutului „Plugarul”.

Cacova în 15/I 1908.

Sub auspiciu bune, și în mijlocul unui interes neașteptat de mare, s'a ținut adunarea generală a tînarului institut „Plugarul” din Cacova.

După o ședință a direcțiunii, ce i-a premers adunării gen., ne-am întrunit cu toții în localul școlii primare din loc, care s'a umplut cu deservire de public, cea mare parte țărani.

Văzînd un interes atît de mare din partea păturii țărănești, scriitorului acestor șire, venit din o altă parte de țară, unde țărînimea nu se află pe o treaptă atît de înaintată, i-s'a umplut inima de bucurie.

Nu peste mult, precis la orele 10 a. m., în absența Ilustrului prezident I. Opreanu, care fiind bolnav, n'a putut participa, dl Ion Epure, directorul exec. al institutului, urcă tribuna presidială și își rostește frumosul cuvînt de deschidere, exprimîndu-și bucuria pentru interesul, pe care acțiunii, îl arată față de institutul „Plugarul”. Aducîndu-și apoi aminte de încetarea din viață a valorosului membru Toma Stanca, care a contribuit în mare parte la înființarea și prosperarea institutului, și relevînd marea pierdere cea suferit institutul prin moartea dînsului, invită adunarea generală să-și exprime condolențele prin sculare, rostind cu duioșie un „Dumnezeu să-l ierte”, pentru cel repausat.

Se întră apoi în ordinea de zi, care în scurtă vreme este macinată, fiind unanim luate la cunoștință, și primite, toate rapoartele și propunerile înaintate.

Deuteronomul (a cincia carte a lui Moise) cap. XXXIV. 8. „Și fii lui Israel plîseră pe Moise în cîmpia Moabului treizeci de zile, pînăce se împliniră zilele plînsului și jălei pentru Moise”.

Samuel lib. II. Cap. XXV. 1. „Și Samuel muri și tot Israelul se adună și-l plînsu”; op. cit. lib. II. Cap. I. 24. „Fiece ale lui Israel plîngeți după Saul”.

Cronica lib. II. cap. XXXV. 24/5. „Și el muri și fu înmormîntat în mormintele părinților săi; și tot Iuda și Ierusalimul jăliră pe Iosia. Și Ieremia cîntă plîngerî pentru Iosia; și toți cîntăreții și toate cîntărețele vorbiră în plîngerile lor de Iosia pînă 'n ziua de astăzi, și ele făcutu-s'au drept datină în Israel, și eacă ele sînt scrise în plîngerî”.

Amos Cap. V. 16. „Și vor striga... Și pe cei cu meșteșugul bocirei la bocire”.

²⁾ cf. Ilias. cînt. 24. vers. 724-744. Nevasta lui Hector, Andromache, se cîntă după el foarte frumos și-și termină bocetii, vezi traducerea lui Joh. H. Voss în următorul chip: „Denn nicht hast du mir sterbend die Hand aus dem

[Bette gereichet, Noch ein Wort mir gesagt voll Weisheit, dessen ich ewig Dächte bei Tag und Nacht, wehmütige Thränen vergiessend”. Tot în acest cîntec (24) vers. 746-758 se cîntă mama lui Hector, Hekabe, după el, și apoi în versurile 761-774 se cîntă frumoasa Elena după Hector.

În special cine se interesează de datinele înmormîntării la Greci, să caute în Dr. Iwan Müller, *Handbuch der Klass. Altertumswissenschaft* vol. IV. partea I, Die griech. Staats-Kriegs- und Privataltertümer p. 462 a. Bocetele s'au numit grecește *gōoi goēmnenai thrēna*. Bocirea și jălirea la Greci era grozavă, îndeosebi bietele femei se chinuiau grozav, se trîntiau de pămînt și își smulgeau, perii, își băteau țitele (Vezi și 'n Ilias cîntecul XVIII. 51), așa că legiurea lui Solon a trebuit se întrevină și să modereze această exprimare de durere, care chinuia și trupul, pelingă sufletul neliniștit.

Din raportul direcțiunii reiese, că institutului pe lingă toată criza financiară, i-a succedat a realiza un venit curat de 7039 cor., 52 fl., ceiace după capitalul vărsat de 55,000 cor., e un rezultat foarte frumos și pe deplin satisfăcător. Observ, că reverimentul a ajuns cifra 650,000 cor.

Ca un curiosum neobicinuit, și neîntrodus pîn'acuma la nici un institut din țară, amintesc o inovație pusă în praxă din partea institutului acestuia, și — anume *»Tovărășia reciprocă pentru asigurarea vitelor»*, care în 10 Decembre 1907 și-a început activitatea și deja pîn'acuma s'au asigurat vite în valoare de 140,000 cor.

S'a decis apoi urcarea capitalului social la 200,000 coroane, îndată ce va fi vărsat întreg capitalul de acum.

După vorbirea d-lui G. h. Jianu, care aduce prinos de laudă d-lui prezident și d-lui director executiv, pentru munca lor desinteresată, adunarea generală s'a încheiat.

După adunare o mare parte a participanților ne-am întrunit la un banchet improvisat, ce a avut loc în hanul lui Novacescu, unde am petrecut vre-o cîteva ore în cea mai bună dispoziție. S'au rostit și vre-o cîteva toaste, s'a cîntat, s'a declamat.

Pe urmă ne-am dus fiecare la ale sale, cu multă îndestulare în suflet.

Dr. I. Cl. Iuga

Petrovaselo, 22. Ianuar 1908.

Onorate d-le Redactor!

Multe lucruri bune și folositoare s'au făcut în timpul din urmă, din partea unor oameni cu simț și inimă românească, în marea comună Petrovoselo, dar pîn' acum nu am dat nimic publicității. N'am vrut să batem zvonul în lumea mare. Am lucrat și am tăcut.

Nici acum nu aș fi scris această dare de seamă, dar cedînd dorinței unor domni, am luat condeiul în mînă ca să Vă dau raportul dorit și de D-Voastră despre concertul dat de corul nostru vocal în seara Sfîntului Ioan.

Încă în decursul liturghiei, la care a cîntat corul, vedeai între choriști o însuflețire deosebită; de pe fețele lor puteai citi că astăzi să pregătește pentru ei o bucurie. Căci precum plugarul are o bucurie după rodul cîmpului, chiar așa bucurie are și un chorist țaran, cînd își poate arăta rodul ostenețelor sale.

De pe la 2 ore după prînz a început a fi o mișcare neobicinuită în localul unde avea să se țină concertul. Vedeai choriști cari umblau încoace și încolo, unul arangea scaunele, altul era ocupat cu ridicarea bînei, și fiecare lucra de bunăvoie, fără să fie silit la aceasta. Precis la 8 ore se începe concertul. Cortina se ridică și apar choriștii în mîndrul port bănățenesc, în frunte cu bătrînul și blîndul lor conducător. Printre choriști puteai vedea din multa inteligență ce o avem, numai 2 domni.

³⁾ Bocetele la Romani se numiau *neniae* cf. Festus „Nenia est carmen quod in funere laudandi gratia cantatur ad tibiam”. Bocitoarele se numiau *praefficiae* cf. Festus: „Praeficuae dicuntur mulieres ad lamentandum conductae, quae dant coeteris modum plangendi, quasi in hoc ipsum praeficuae”. Și 'n țara Hațegului, cînd s'aduce bradul, se cîntă și din gură după versul cîntat de flueră. Bocitoarele romane trăiau din acest meșteșug, se îmbrăcau în negru și lucrau cu toate efectele ce trezesc lacrimi și compătimire.

⁴⁾ cf. vorba lui Tacit din *Germania*: „lamenta ponunt”.

⁵⁾ Vezi numai bocetele bulgare din Fr. Strauss, *Bulg. Volkslieder*, introducere, pag. 98 și partea a VI. din cîntec. Bocirea se numește bulgărește *zeleanje* și bocetele *zalosni posni* (cîntec triste) și cele sirbești fiind Sirbii și Bulgarii vecinii noștri cei mai de aproape. Bocirea se numește *naricanje*, bocetele *zalovanke* pjesme sg. *zalovanka pjesma*, iar verbele pentru bocire-cîntare sînt: *kukati, kukam, narikati, nazicem* vezi *Zbornik za narodni život i obicajie juznih Slavena* (Sbornik) pentru viața populară și obiceiurile Slavorilor de sud vol. I. p. 202-211, vol. III. p. 26-54 și V. p. 296/7 din volumele ce le-am în bibl. mea privată. În Budapesta, cînd am studiat bocetele, n'am avut nici atît.

⁶⁾ cf. Sexiconul Pallas sub cuvîntul *siratō verskeh*.
⁷⁾ Vezi nota 1. pasagiul ref. la Iosia și Homer, Ilias cîntecul 24 vers. 93 și 94 cu *kūāneon kalūmma* vezi trad. lui Voss:

„So die heilige Göttin (Thetis) und nahm ein Trauer-gewand um, Dunkelschwarz, noch keinen umhüllte schwärzere Kleidung”.

Datina doliului s'a dezvoltat din presărarea părului și hainelor cu cenușă.

găna dorul plăcut, dacă nu fericit, cu vorbe frumoase:

Puiul meu floare de vară,
Du-te, dor, și vină eară,
Nu mă lăsa supărată
Și de dor nemîngăiată;
Du-te dor și iar te-întoarnă
Batăr colo cătră toamnă,
Cînd is copți strugurii-'n vii
Nu-ți lăsa părinți pustii!

Pop-Reteganel p. 140.

Rugăciunea însă remîne neascultată. Și musa populară combină o sumedenie de cîntece pe aceste trei coarde de jale, de dor și de foc, cari destăinuie cele mai curate și nobile sentimente ale vieții afective.

Cită jale'n lume este
Toată-'n mine se oprește,
Cită jale-î pe pămînt
Toată m'a mîncat pe rînd.

Marian p. 509.

Jalea aceasta nu schimbă numai fața sufletului, ci cernește totodată și portul corpului, datină de tot veche⁷⁾. De aici apoi s'a dezvoltat vorba a *jăli-esc*—a purta doliu.

(Va urma).

¹⁾ *Numerii* (a patra carte a lui Moise) cap. XX. 29. „Și văzînd toată comunitatea, că Aaron a murit, plînsu toată casa lui Israil pe Aaron treizeci de zile”.

Közgyűlési meghívó.

Az „Oraviczai Kereskedelmi- és Iparbank“ t. részvényesei tisztelettel meghívotnak az

1908. évi február hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor Oraviczabányán az intézet hivatali helyiségében
megtartandó

Hetedik évi rendes közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1907. üzletéről.
2. Az 1907. évi zárszámadások átvizsgálása, jóváhagyása és a nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 7., 13., 16., 23., 24. és 61. §§-ainak módosítása tekintettel a felemelt részvénytökre.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Két részvényes választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Az „Oraviczai Kereskedelmi és Iparbank“
Igazgatósága.

Einladung zur Generalversammlung.

Die p. t. Actionäre der „Oraviczaer Handels- und Gewerbebank“ werden hiermit höfl. eingeladen zu der

am 9. Feber 1908, Vormittags 10 Uhr in M.-Oravicza, in den Amtlocalitäten der Bank
abzuhaltenden

Siebenten ord. Generalversammlung.

TAGESORDNUNG:

1. Bericht der Direction und des Aufsichtsrathes vom Jahre 1907.
2. Feststellung der Schlussrechnungen vom Jahre 1907 und Beschlussfassung hinsichtlich Verwendung des Reingewinnes.
3. Modificirung der §§. 7, 13, 16, 23, 24 61 der Statuten mit Rücksicht auf das erhöhte Actiencapital.
4. Ertheilung des Absolutoriums für die Directfon nnd den Aufsichtsrath.
5. Wahl zweier Actionäre zur Authenticirung des Generalversamml.-Protoc.

Die Direction
der „Oraviczaer Handels- und Gewerbebank“.

Vagyon — Activa **Mérier-Számla 1907. december hó 31-én** — **Bilanz-Conto am 31. December 1907.** Teher — Passiva

SZÁMLÁK — CONTI		Összeg Betrag	Összeg Betrag	SZÁMLÁK — CONTI		Összeg Betrag	Összeg Betrag
Pénzkészlet — Cassa-Vorrath		33435 54		Részvénytöke teljesen befizetve — Volleingezahltes Actiencapital		400000 —	
Érmek és szelvények — Valuten und Coupons		248 79		Tartalékalap — Reservefond		108685 71	
Girókövetelés az osztr. magy. banknál — Girogut-haben bei der österr.-ung. Bank		323 06		Árfolyam különözeti tartalék — Coursdifferenzen-Reserve		3000 —	511685 71
Magy. kir. postataktárnál — Kön.ung. Postsparcassa		4277 84	38285 23	Takarékbetétek — Einlagen		625852 01	
Váltók — Wechsel		1045104 24		Készpénzletétek — Baardepositen		44536 55	
Jelzálogkölcsonök — Hypothekar-Darlehen		565552 19	1610656 43	Értékpapirletétek — Werthpapiere-Deposilen		50809 —	721197 56
Saját értékpapírok — Eigene Werthpapiere*)		104900 —		Visszleszámított váltók — Reescompte		163253 78	
Letéti értékpapírok — Deposit-Werthpapiere		50809 —	155709 —	Átruházott jelzálogkölcsonök — Cedirte Darlehen		384178 27	547432 05
Adósok — Debitoren		30492 —		Hitelezök folyó számlán — Conto-Cor. Creditoren		37188 54	
Részvényesek hátraléka tartalékalapra — Rückstand der Actionäre auf Reservef.		35048 57	65541 34	Fel nem vett osztalék — Unbehobene Dividende		374 —	
Felszerelés — Kanzlei-Einrichtung		3000 —		Átmeneti kamatok — Transitorische Zinsen		14572 39	52134 93
Leírás — Abschreibung		700 —	2300 —	Nyereség mint egyenleg — Gewinn als Saldo			40041 75
			1872492 —				1872492 —

*) Nomin 79400 K 4 1/2% Pfandbriefe der Central-Hypothekenbank ung. Sparcassen; 20 Stk Actien derselben Bank; 5 Stk Actien der Central-Creditbank. ung. Geldinstitute.

Nyereség- és Veszteség-Számla — Gewinn- und Verlust-Conto

Veszteség — Verlust **1907. december hó 31-én. — am 31. December 1907.** Nyereség — Gewinn

SZÁMLÁK — CONTI		Összeg Betrag	Összeg Betrag	SZÁMLÁK — CONTI		Összeg Betrag	Összeg Betrag
Irodai lakbér — Hauszins		800 —		Postataktári kamatok — Postsparcassa-Zinsen		7 15	
Kezelési költségek — Regie		3312 89		Saját értékpapírok kamatai — Zinsen eigener Werthpapiere		4381 64	4388 79
Tiszti és szolgáló fizetések — Gagen		9641 74	13754 63	Váltókamat — Wechsel-Zinsen		81074 77	
Takarékbetéti kamatok — Einlage-Zinsen		28564 79		Jelzálogkamat — Hypothekar-Zinsen		41472 46	
Átruházott jelzálogkölcsonök kamatai — Zinsen cedirter Darlehen		19351 10		Nyereség érmekben — Gewinn an Valuten		89 71	122636 94
Visszleszámítási kamatok — Reescompte-Zinsen		17480 60	65396 49				
Adók — Steuern		4276 38					
Tőkekamat adó — Capital-Zinsen-Steuer		2856 48	7132 86				
Leírás a felszerelésből — Abschreibung von Kanzlei-Einrichtung			700 —				
Nyereség 1907. évben — Gewinn im Jahre 1907			40041 75				
			127025 73				127025 73

A pénztárért:
Seemayer Károly s. k.

Kelt Oraviczán, 1907. évi december hó 31-én.

A számvitelért:
Kállai Dávid s. k.

Az igazgatóság: — Die Direction:

Gargulak Ferencz s. k. **Belgrader József** s. k. **Dr. Fehér Manó** s. k. **Klein Ede** s. k. **irányossy Knoblauch Miksa** s. k.
vezérigazgató aligazgató ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Löbl Adolf s. k. **Mayer Lajos** s. k. **Seszler Gusztáv** s. k. **Tringl József** s. k. **Zierler Máttyás** s. k.

Megvizsgáltuk és a leltárral összehasonlítva helyesnek találtuk. — Ueberprüft und mit der Inventur für richtig befunden.

A felügyelő bizottság: — Der Aufsichtsrath:

Belgrader János s. k. **Dr. Baumann Izsó** s. k. **Duma Lipót** s. k. **Grau Ferenc** s. k. **Ivácskovics György** s. k.
f. b. elnök f. b. tag f. b. tag f. b. tag f. b. tag

Lazar Constantin s. k. **Szabó Alajos** s. k.
f. b. tag f. b. tag

Convocarea a II. adunare generală ordinară a institutului „Panciovana” în 27. Februar 1908 la 10 ore a. m. în localul institutului.

Activa

Activa		Pasiva	
1	Cassa — Készpénz — Cassa	K. 5884.06	
2	Bonuri la bănci — Bankkövetel. — Bank-Guthabungen	475.93	
3	Spese de fondare — Alapít. költség — Gründungsspesen	392.49	
4	20% amortizare — Leirás — Abschreibung	78.48	
5	Mobiliar — Fölszerelés — Einrichtung	620.04	
6	10% amortizare — Leirás — Abschreibung	62.—	
7	Casa institutului — Saját ház — Eigenes Haus	558	04
8	Escompt — Váltótárca — Wechselportfeuille	7016	64
9	Hipotecă — Jelzálogkölcsönök — Hypothekar-Darlehen	69842	—
10		26567	—
11		110657	68

Contul Profit și Pierdere

Esıte		Intrate	
1	Porto — Posta költség — Post-Porto	163	09
2	Salare — Fizetések — Gehalte	2231	92
3	Spese — Költségek — Spesen	1494	33
4	Interese capitalizate — Tőkésített kamat — Capitalisitte Zinsen	994	82
5	Amortizări — Leirások — Abschreibungen	140	48
6	Interese de reescompt — Visszlezámit. kamat — Reescompte-Zinsen	1919	16
7	Profit net 1907 — Tiszta nyereség — Reingewinn	3521	34
8		10465	14
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			
91			
92			
93			
94			
95			
96			
97			
98			
99			
100			

Panciova, 31 Decembre 1907.

Dr. Petru Penția m. p.
director executiv.

Dr. A. Birescu m. p.

Iancu Cerbu m. p.

Nicolae Popovici m. p.

N. Popovici m. p.

Lazar Sumedre m. p.

Damian Popescu m. p.

Cusman Dimitrievici m. p.

Alexa Voina m. p.

Confrontând bilanțul de față cu registrele, l-am aflat în consonanță.

Panciova, 31 Decembre 1907

Comitetul de supraveghere:

Trifon Miclea m. p.

Petru Stoica m. p.

Ioanichie Neagoe m. p.

Constantin Tomici m. p.

Camil Simu m. p.
contabil.

Programa, conținând cântări de Dima, Pombescu și Flondor, a fost executată cu multă precizie și acuratețe. În afară de program s'a mai cântat încă „Morarul”, o compoziție a maestrului „Chiriac, care a plăcut mult publicului, și s'a declamat poezia „Evangelia țigănească” din partea școlarului Cornel Pența, care a produs mult haz. După concert a urmat teatrul. S'a jucat comedia „Treii Doctori” localizată de d-nul Vlaicu. Toate rolurile au fost jucate cât se poate de bine. Cu deosebire contabilul Popescu în rolul lui Bălțeanu și d-șoara Țințariu în rolul Neli ei s'au achitat pe deplin. Celelalte roluri au fost jucate de d-șoarele Milecevic (Adela), Buchner (Lina), de dd. Grecu (Adrian), Sordean (Ionescu), Velceleanu (Georgian) și choristul Ioan Moise în rolul lui Ioan servitorul. Lucru curios la noi însă, că dintre atâtea domnișoare și învățătoare române, câte le avem, abia am putut găsi o singură domnișoară, care să joace teatru, așa că celelalte role au fost jucate de o domnișoară Sîrbă și o Germană, cea din urmă îmbrăcată într'un costum național și încinsă cu un lat brâu cu mindrul nostru tricolor.

După exhaustarea programului a început dansul cu românească horă și românești au fost toate jocurile până în zori.

Dar nu tot așa românească a fost vorba auzită prin sală.

Public am avut destul de mult, dar putea fi și mai mult, căci au lipsit unii cari în primul loc ar fi chemați să ia parte la asemenea manifestațiuni culturale. Au lipsit învățătorii, cărora nu le place cîntecul românesc; nu am văzut printre noi nici un avocat de ai noștri (afară de Dr. Zăria din Panciova), cărora le place să le trimită clientelă, dar nu se dimit a se cobori din serele olimpice. Satele din jur au fost bine reprezentate. Din Sânt-Mihael am avut pe d-na Stanciu cu d-șoara, pe notarul Cioban, învățătorii Miuța și Gavrila cu familiile, pe dirigentul de filială Burs, căruia îi place să dea banul pentru lucruri românești. Din Seleuș a venit veselul părinte Popa, învățătorul Bojin și primarul Broștean cu domnișoara. Din Satul nou a venit directorul Stoica, care nu poate lipsi dela orice mișcare culturală din acest colț de țară și care a animat societatea întregă cu glumele lui prielnice; secretarul Mareu și contabilul Pop. Au mai fost învățătorii dela Nicolini și încă mulți alții, cari vor scuza ca mi-au scăpat din memorie. Atît venitul moral cît și cel material au fost cît se poate de bun. Venitul curat de circa 200 cor. s'au adăugat lu fondul chorului. Suprasolviri am primit dela părintele Neagoe, notarul Knoll, directorul Stoica și dela d-șoara Iconia Borca.

Dați-mi voe d-le Redactor, să mă abat puțin dela obiect. Choral nostru s'a înființat, înainte de aceasta cu vre-o 5 ani, la stăruința părintelui nostru Ioanichie Neagoe, cu mari jertfe din partea bisericii și a institutului nostru „Steaua”. Cu toate acestea mulți dintre cei chemați nu se interesează de acest chor. Din 10 învățători cîți îi avem în comună nici unul nu ia asupra lui sarcina de a-l conduce; ba nici nu se dimit se cinte alături cu țărani, pe cari ar avea datoria să-i cultive și pe calea asta.

Întreaga noastră nădejde rezidă în harnicia neasămuită a inimosului nostru preot Neagoe, care știe toată lumea că-și pune sufletul pentru turmă; lui îi revine meritul tuturor izbîndirilor noastre, între cari numărăm și reușitul concert, pe care m'am strădui să vi-l zugrăvesc cu toată sinceritatea.

De încheiere îi dorim bunului nostru păstor un colaborator-capelan, care să seamene cu dînsul! Mulțumindu-Vă pentru bunăvoința cu care ne găzduiți și pe noi în coloanele „Progresului” nostru, rămîn

Cu stimă

Unul dintre cei de față.

O vorbă către Cărnecienii.

Săcenii miei, cari mis mie atîta dă dragi, s'or puș și or scris dăspră minie în „Poporu Român” o carce, dată din Bănat din satu Cărnecia. Mis fâlos și nu măi pot pesti dă bucuriă că satu meu s'o cumișit așa dă tarie, — că șciu să scrie copii și prin țaitungur.

Că cică mis cam lăuduros — aia baș drept au. Mis lăudăros, mis fâlos — dar și muierilor drăgăstos. Mis lăudăros și așa mă gidzilă la inimă cînd imi dzicte cineva — și că mis cam

plin de draei. Io mis și am fost mai șpiculant dăcît un notaroș

Cică la Cărnecienii li rușinie dă minie că scriu dă răchiă și că mi dor dă prazniece. În Cărnecia o fost musai să-m placă răchiă, că acolo mădo la tot numără ai căzanu — și oamenii așa șs dă bunii, că toți ce îmbiă cu cîta „da noauă” — care ai albă, curată, țucio-aș, — ca apa dăla izvoru al dă liac din valia satului.

Mis bucuros că văd din carce; că oamenii acum s'or mai cam zăuitat dă răchie — numa asta baș n'aș cam cregi-o, dacă-i istină, atunci mis bucuros și pacie.

Măi, s'o schimbat lumia dăcînd am zălicit io d'acasă! Copii, cari or scris carcia, cică nu șciu ca cîe-i vorba asta *ciacia*. Au țucumi-i dă copii, cum s'or domnit ieî la vorbă. Numa nu d'ăia am fost io atîta vreme căprari în sat, ca să nu știu vorbi românește. Iei im dzic mie „neica”. Măi copii, io pot să vă fiu voauă uica Iliă, bacia Iliă, nîenea Iliă, ciacia Iliă — dar „neica” nu să dzicte pră la noi, pră la frățuți — numa pră la bufienii din Ciclov și pră la țărani din Dugnecia.

Voi gingiți măi Cărnecienilor, că io mis acuma în Turnu-Severin. Asta baș n'ați ghicit-o — numa nu vă fac pră placu vostru, să vă spun, că unge mis. Banii nu cîer dăla voi, — mîncarie nu-m trăbue, că am în straiță. Dăcte să-m piesă mie dă cîneva. Asta reaș vrea să șciu io

Iliă Căprariu

CRONICA.

În Oravița s'a hotărît, în cea mai deplină înțelegere a intelectualilor, crearea unei societăți pe acți a Românilor din Sudul Banatului, în scopul de a se lărgi Tipografia „Progresul” spre a putea îndeplini complet toate trebuințele tipografice din întreg ținutul nostru românesc.

Duminecă, la Bobotează, s'a ținut adunarea generală a Casinei române din localitate. Au participat aproape toți membrii. În discursul de deschidere al prezidentului Dr. Mihael Gropșanu au fost atinse pe deantregul fazele evoluțiunii acestei instituțiuni culturale, relevate, nimerit, ca o îndrumare pentru conlucrarea tuturor la înălțarea *Casinei Rom.*, unde se concentrează întregă viața noastră socială și de unde se dă signalul pentru toate mișcările culturale ale ținutului nostru românesc.

Toate punctele din program au fost dezbătute cu demnitate, grație dedicației președintelui, care cu multă traștere de inimă se achită de postul său onorific, ceiaze i-se și recunoaște din partea membrilor, cari și-au arătat mulțumirea lor, realegîndu-l cu în-sufletire de președinte: Dr. Mihael Gropșanu; viceprezident: profesorul Cornel Strimbei; secretar: Gheorghe Tălescu; casier: Dimitrie Gropșanu; econom-bibliotecar: Petru Mănciu; juriconzult: Dr. Liviu Cigăreanu; membri în comitetul Casinei: Ilie Trăilă, Victor Poruțiu, Dr. Ludovic Méhes, Dr. P. Corneanu, Dr. Ion Nedelcu, Dr. Gh. Anca, I. E. Țăranu, Ion Perianu, Gh. Jianu, Vasile Mărgineanu, Paul Mila, și neg. Gheorghe Bogdanu.

Dr. Ion Coțiofanu, un distins membru al societății noastre, a ajuns — sănătos — earăși între noi.

Dragostea țărănilor noștri către ai lor, și dorul de a-i vedea între ei, o denotă și serenada, choriștilor din Heurderdorf, făcută trecătorilor p'acolo: Dr. L. Cigăreanu și Dr. I. Cl. Iuga la casa părintelui Panciovanu.

Mișcămîntul populațiunii în *Ticvaniul mare* în anul 1907: **29 născuți 61 morți**. Dumnezeule! Cineva mai lua premiul îngînduratului Sofrone Popa, care, prevăzînd acest beteșug al Ticvănienților, a făcut și o fundație pentru mamele cu cîte 3 copii.

Poimîne, Lunii, frații noștri Sîrbi își serbează pe „Sf. Sava” în localul dela „Cununa verde”.

Secașanii gr. or. și gr. cat. au de gînd să ridice împreună în hotarul comunei o cruce — românească!

Taica preotul Ioan Petrovicî din Ciclova rom. a dăruit pentru biserica din Verșet **6000 cor.** Doamne ajută-i! Avem și la Redacție o colectă pentru acest scop. Anul acesta să nu-l lăsăm trecător. În memoria marelui Șaguna, care propriaminte în Verșet și-a început activitatea românească, decî și din pietate către acest mîntuitor al bisericii noastre, să punem toți umărul la ridicarea acestui templu național. Aviz comunelor bisericesti!

La *Voivodina* încă s'a ridicat salariul ambilor învățători, la propunerea fostului învățător Ion Miclea, care veghează cu ochii minții asupra comunei sale iubite.

Atragem luarea-aminte asupra tabloului ce se va espune zilele astea de pictorul nostru Lugojan Simeonescu în vitrina negustorului Ivan Stoicovicî.

Cei cari aveți datoriile intabulate, grăbiți a vă înainta la primării avizurile, până 31. Ianuar a. c. ca să Vi-se ierte din porție, cum scie legea!

Canonicul, Gheorghe Telescu din Lugoj, fost protopop și profesor de limba română în Oravița, a încetat din viață.

Vasile Nicolescu, un fruntaș dascăl bănățean, primul comisar școlar și primul președinte al Reuniunii învățătorilor din Eparhia Caransebeșului, fondatorul Casinei române din Lugoj, etc. etc. și-a închis ochii în vîrstă de 75 ani. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Bibliografie.

A apărut *Monografia Parohiei românești unite din Timișoara* de Ioan Boroș, canonic-custode și prelat pontificiu etc., format octav, cu 80 pagini garmond. Prețul nu-i indicat. O broșură bogată în date istorice și statistice, cu ilustrații foarte reușite. O recomandăm publicului cititor, și mai ales cărturarilor noștri, cari vor fi avînd gîndul fericit să scrie și ei asemenea Monografii.

A apărut Raportul anual al societății „Junimea”, din care se oglindează stăruințele culturale ale studenților noștri dela universitatea din Cernăuț.

Poșta Redacțiunii.

M. F. Belgrad. Din viața fraților Macedonienii!..!

C. B. București. Se va publica.

M. D. Sasca. În curînd. Sîntem îmbulziți.

Cliciova.. Mulțumiri.

Rudaria. Salve!

B. Viena. Urmează.

I. S. Arad. În numărul viitor.

Birlad. Felicitări! Epistola urmează.

Măi multora. Imprimare din tipografia străine nu publicăm. Scuzați!

Poșta Administrațiunii.

I. B în Cerova. Primiți foaia grătit — din abonamentele achitate de d-nul Nedelcu.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

44 sz. tlkvi 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság azonnal hózhírré teszi, hogy Olariu Éva végrehajthatónak Doga Dumitru végrehajtást szenvedő elleni 84 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében az oraviczabányai kir. járásbiróság területén fekvő Brostyán községi 837 sz. tjkvben Doga Dumitru nevéen irt 2550 hrsz. részletekre 103 korona, a brostyáni 721 sz. tjkvben Doga Dumitru nevéen irt A. I. 1437, 1614, 2252 hrsz. egész birtoktestre 169 korona a brostyáni 1128 sz. tjkvben A. I. 55 hrsz. 219 öisz. 990/a, 1324, 16046, 2061 és 3174 hrsz. a. foglalt és Doga Dumitru nevéen irt egész birtoktestre 813 korona kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi márczius hó 31-ik** napján d. e. 9 órakor községházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 16 korona 90 fillért, 10 kor. 30 fillért és 81 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyi miniszter rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Oraviczabányán a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságnál 1908 évi január hó 13-án.

Kerekes, kir. aljbiró.

5637 sz. tlkvi 1907.

Arverési hirdetmény és feltételek.

Goján Petru rakasdiai lakosnak Muszta George rakasdia lakos elleni végrehajtási ügyében 88 kor. tüke ennek 1907 évi április hó 1-től járó 5% kamata 22 korona 60 fillér eddigi ezuttal 12 kor. 30 fillér megállapított költségnek továbbá a csat-

lakozást nyert a kir. kincstár javára 3638/900 sz. végzéssel 1397 sz. tjkvben bekebelezett 269 kor. 66 fillér tüke ennek 1898 évi december hó 31-től járó 5% kamata 30 korona 50 fillér lejárt kamata 20 kor. 44 fillér költségnek kielégítése végett a kért árverés a szászkabányai kir. járásbiróság területén fekvő Rakasdiai 41 sz. tjkvben A. alatt felvett 1058 hrsz. 400 öl pótkertre (Gyalu Morgony) 49 korona, a † 740 hrsz. 350 öl szőlőre (közlegelő) 86 korona, a † 793 hrsz. 150 öl szőlőre (közlegelő) 36 kor., a † 3256 hrsz. 1200 öl fiatal erdő (Dumbrava) 48 kor. és a † 3310 hrsz. fiatalerdő (Dumbrava) 48 korona kikiáltási áron az 1881. LX. t-cz. 156 §-a alapján és a rakasdiai 1397 sz. tjkvben 38 hrsz. 150 öl belső-ségre a 36 öisz. házzal 372 korona kikiáltási áron egészben ezennel elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1908. évi február hó 5-ik** napjának délelőtti 9 órája Rakasdia községházához azon megiegyzéssel tüzetik ki, hogy a fent körülírt ingatlanok ezen határnapon a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 4 kor. 90 fill., 3 kor. 80 fill., 4 kor. 80 fill., 37 kor. 20 fill. készpénzben vagy 1881. évi LX. t-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig: az elsőt az árverés jogerőre jutása napjától számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt és az utolsót ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt az oraviczai kir. adóhivatal mint birói letétpénztárnál fizetni.

Kelt Szászkabányán a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságnál 1907. évi nov. hó 29. napján.

Viragh, kir. aljbiró.

De vânzare.**Casele Nr. 78 și 79 din Oravița-română, cum și 8 jugere de pământ**

de prima calitate, cu o casă și alte edificii economice, magazin pentru cereale și o îngrășătoare de porci, cu apă curgătoare, deci acomodat și pentru grădinărit, în hotarul Broșteniului.

A se întreba la proprietarul:

Aurel Nedicî în Oravița-rom.

Cine dorește să facă o călătorie de plăcere ieftină, bună și iute

în 6 zile**la America**

(Statele unite, Canada și Argentina), acela să ceară îndrumări românești dela

Falk și Comp.

(secția românească)

Hamburg

Strada Raboisen 30.

„ORAVICIANA”

SOCIETATE PE ACȚII
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
— ORAVIȚA. —

Capital social	Cor	550.000
Fonduri	„	280.000
Depunerii spre fructificare	„	1,840.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomtează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și persoanele deocamdată cu 8% netto.

■ rimește depunerii spre fructificare cu 5%, respective după tocmeală.

☛ ☛ Darea o plătește institutul. ☛ ☛

☛ Răscumpără grătit orce fel de cuponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă. ☛